

Cena 1.50 din

Edinost

Uredništvo in uprava: Maribor, Kopalška ul. 6 / Tel. 25-67 / Izhaja vsak četrtek
Velja letno 36 din, polletno 18 din, četrletno 9 din, za inozemstvo letno 60 din
Rokopisi se ne vračajo / Pošt. č. 11.787 Mariborske tiskarne d. d. Maribor
Oglaš po ceniku

Baš to je tudi temelj
demokracije: svobodna
kritika in javna kontrola.

T. G. Masaryk.

Za nafto!

Nafta — kakor zemlja črna kri.
Sergej Jesenjin.
Vsaka kaplja nafte je tako dragocena,
kakor kaplja krvi.
Maršal F. Foch.

BOG OGENJ.

Pred kakimi sto leti je bila nafta znana komaj nekaterim redkim posameznikom v bližini vrelcev nafte. In še ti niso prav vedeli, kaj bi z njo počeli. V galiških pokrajinah so jo uporabljali kot zdravilo zoper razne kožne bolezni in seveda za mazanje osi ter le deloma za razsvetljavo. Tudi stari Kitajci so nafto že dolgo uporabljali. Grelji so z njo razna slana jezera, iz katerih so pridobivali sol. V Perziji, kjer so bili vrelci nafte že od nekdaj posebno krepki, se je tu pa tam zgodilo, da je prišlo do pravih podzemeljskih požarov, ki so tu pa tam izbruhnili na dan ter vzbudili med prebivalstvom pravo grozo. Nastal je kult ognja, ki je v Perziji že prav star. Morda ni slučaj, da je nastal tudi v Mehiki, kjer imajo mnogo nafte, že zgodaj tak kult ognja. Toda vse to so bili le posamični primeri. Pravo zanimanje za nafto je nastalo najprej med industriji in potem tudi med najširšimi sloji občinstva, ko je uspelo to nafto destilirati in jo uporabiti v eksplozivnih motorjih kot »tekoče gorivo«.

KRALJI NAFTE IN »REVOLUCIJE«.

Dejstvo, da se da z bencinom prav tako poganjati motorje kakor s paro, je privedlo do velikega prevrata. Razvoj avtomobilizma, posebno pa razvoj aeroplanov in motorizacija armad so dvignile cene tej čudoviti tekočini od dneva do dneva. Toda nafta se ni plačevala samo v zlatu, ampak mnogo bolj v krvi po valuti, ki jo je bil maršal Foch tako sijajno označil: kapljica nafte za kapljico krvi.

Toda te krvi niso plačali petrolejski kralji: Deterding oziroma Rockefeller (slednji bi sicer ne bil doživel skoro sto let), ampak ljudstva. Nekateri zgodovinarji so pričeli spoznavati, da ima nafta prav poseben vpliv na »vročo kri« nekaterih ljudstev. V južno-ameriških republikah, v Mehiki in celo v Iranu (Perziji) so si sledile revolucije druga drugi kakor jagode na molekulo. Ljudstvo se je upiralo pod vodstvom raznih »ljudomilnih« generalov svojim »tiranom« in vedno znova spoznavalo, da je postavilo meto starega tirana novega. Vsi, ki so stali ob strani, pa so se čudili in najbolj bedaste teorije o čudni »vročerkvnosti« nekkih ljudstev so zagledale beli dan. In vendar je bila stvar tako enostavna. Šlo je za vrelce nafte, ki so se nahajali v tej ali oni državi. In kralji nafte so se borili med seboj za izključno uporabo te nafte, kajti mož, ki bi imel v svoji lasti vso nafto sveta, bi ne bil le najbogatejši človek na svetu, ker bi lahko po svoji volji diktiral cene, ampak bi bil absoluten gospodar nad življenjem in smrtjo, nad vojno in mirom na svetu. Kajti danes, v dobi motoriziranih armad, si vojne brez nafte ni mogoče predstavljati. Boj med kralji nafte pa se ni vršil v kakem ringu kakor na boksmecu med obema tekmečema, ampak se oba tekmečca teh bojev sploh nista udeleževala ter sta samo plačevala generale ter tisk, ki je za te generale delal »javno mnenje«. Nafta je postala usoda milijonov ljudi. Nekateri so trdili, da se je zadnja svetovna vojna izvojevala na valovih nafte. Zgodovina imperialističnega obdobja v zgodovini je bila pisana z nafto in krvjo.

Tudi v današnji vojni igra nafta silno važno vlogo. Saj se nemška zmaga nad Poljaki brez letalske nadmoči ne bi dala razložiti; letala in tanki pa se »hranijo« izključno z nafto. Pomen nafte v današnji pomorski (oziroma podmorniški) voj-

ni je prav tako neprecenljiv. Jasno je: zmagal bo, kdor bo imel dovolj nafte za bojevanje.

SVETOVNA PROIZVODNJA.

Svetovna proizvodnja nafte od leta do leta raste, vendar samo v nekaterih državah: v USA, v Venezueli in v Sovjetski Rusiji. V Romuniji pa nevarno pada. Do čim so leta 1900. pridobili na svetu komaj 13 milijonov ton letno, so lani pridobili že 207,4 milijone ton. Največ pridelajo nafte USA, namreč 1260 milijonov, za njimi sledijo sovjetska Rusija z okoli 22 milijoni, Venezuela z 21 milijoni, Nizozemska z nekaj nad 6 milijoni. Romunija z nekaj nad 4 in pol milij., Irak s 3 in četrt milij., Iran s 6 in pol milij. itd.

Posebno važna je danes romunska nafta, ker se zanjo trenutno evropska diplomacija najhujše bori. Le 27% romunskega petroleja pripada Romunom, vse ostalo imajo inozemci. 27 odst. Angleži z Nizozemci, 26 odst. Francozi, 9 odst. Američani.

NEMCIJA.

Nemčija sama nima zadostnih množin nafte. Letna uporaba nafte v Nemčiji se giblje v mirnem času okoli 7 in pol milijona ton, v vojni se dvigne to število na kakih 20 milijonov. Od tega dobiva Nemčija na umetni sintetičen način tri milijone ton bencina, pol milijona v Hannoveru in sev. Badenu, 1 in pol milijona pa ji je zagotovljenega v Romuniji. Torej v celem 5 milijonov ton. V Romuniji je nastala težava, ker Romunija sama ne razpolaga nad zadostnimi množinami nafte, saj je večji del romunske nafte v tujih rokah, ki si pomešljajo izročiti Nemcem zahtevane množine. Romunska vlada je zato ustanovila znani »petrolejski odbor«, ki ima pravico petrolej teh inozemskih družb tudi zaseči, če je treba. Ven-

dar kljub vsem takim naredbam romunska nafta ne zadostuje za Nemčijo, ki je prej ko slej navezana na Sovjetsko Rusijo.

SOVJETSKA RUSIJA.

Mnenja o ruski nafti so deljena. Dočim je Sovjetska Rusija še leta 1932. izvažala 6 milijonov ton, je lani oddala samo še en milijon ton. Nekateri strokovnjaki trdijo, da se je uporaba nafte v postopno industrializirani Sovjetski Rusiji toliko dvignila, da ne more več toliko izvažati kakor tedaj, ko še ni bila tako industrializirana. Vsekakor bi Nemčiji z enim milijonom ton še ne bilo pomagano. Zopet drugi strokovnjaki pravijo, da je Rusija začela že leta 1932. štediti za vse »morebitnosti« in da kljub industrializaciji ni mogla uporabiti vse nafte, ampak jo je »shranila« za čase, ko bi ji mogla postati potrebna. Tudi v tem primeru pa nastane vprašanje, če bo Sovjetska Rusija to dragoceno tekočino Nemčiji brez vsega izročila. Italijanski časopisi so prinesli o nemško-ruskem sodelovanju nekaj poročil, ki pravijo, da je bila tu Nemčija grdo ogoljufana, češ, doslej še ni došla sploh ničesar. Tudi poročila, ki so jih širili nekateri časopisi, da bo Sovjetska Rusija izročila Nemčiji železnico do Romunije, so se izkazala kot neresnična. Sovjetska Rusija je že pričela predelovati tisto progno na svojo običajno širino, na katero ne more nobena nemška lokomotiva.

*

Danes smo sredi diplomatske borbe za nafto. Morda se bo ta diplomatska vojna v najkrajšem času razvila v krvavo vojno za nafto. V vojno za nafto, da bi se lahko vršila vojna z nafto. V tem je globok smisel tisočev in tisočev žrtev, ki bodo še padle na evropskih in morda tudi azijskih krvavih poljanah. jad.

10. II. - obletnica smrti Antona Radiča

Enkrat živimo, pa bodi pošteno!

Na drugem mestu današnje številke »Edinosti« omenjamo izdanje Kranjčevičeve knjižice »Ante Radič, njegov život, rad i misli«. Besede Antona Radiča vrh razprave: »Enkrat živimo, pa bodi pošteno!« označujejo človeka velikana. Poštenost in pravica posebno v današnjih časih nimata cene in počasi napredujeta, brez prave svobodne volje poštenega naroda pa ne zmagata nikoli.

O bratih Antonu in Stjepanu Radiču smo že mnogokrat pisali v »Edinosti«. Danes se posebej spominjamo Antona Radiča, čigar obletnico smrti bodo po jutrišnjem, dne 10. februarja bratje Hrvatje počastili na poseben način, kakor to prav pristrčno razume tako zgledno organizirani hrvatski narod. Naj ob obletnici smrti Antona Radiča, ki je bil svojemu narodu iskren buditelj in učitelj, napišemo tudi mi nekaj »kromnih vrstic o tem velikem človeku!«

Ante Radič je bil velik mislec, tuhtar, njegov brat Stjepan pa vztrajen izvrševalec bratovih načrtov in ognjevit politik. Njuno delo je osnova današnjemu mogočnemu pokretu hrvatskega seljaško-delavskega ljudstva pod odločnim vodstvom predsednika dr. Vladka Mačka in se močno odraža tudi že pri nas in drugod.

Ante Radič se je narodil 11. junija 1868. v preprosti kmečki hiši v Trebarjevu pri Sisku. Solal se je iz podpor. Točno tri leta mlajšemu bratu Stjepanu, ki se je narodil 11. junija 1871., je že sam pomagal pri šolanju nekako s polovico podpore, ki jo je prejemal kot odlični dijak. Markičaj sta pa oba — pristradala...

Brata Radiča sta že zgodaj začela javno delovati in pisateljati. Posebno plo-

dovit pisec — že izza dijaških let pa vse do svoje smrti dne 10. februarja 1919. — je bil Ante. Le-ta je doživel torej samo malo nad 50 let, Stjepan († 1928) pa samo malo nad 57 let. Nesebično delovanje za teptani narod ni moglo nobenemu prinesli posvetne blaginje. Najmanj Antonu, ki mu je mnogokrat huda predla. Zato pa je pošten narod tem bolj vzljubil enega ko drugega. »Sabrana djela« pričajo o ogromni pisateljski tvornosti velikega modrijana Antona Radiča.

»Edinost« je rada prinašala neke razprave Antona Radiča iz njegovega »Doma«, zlasti leta 1938. med drugim tele: **Socialno vprašanje** — 23. IV., **Čeče dobro** — 11. VI., **Stranke** — 9. VII., **Pijanstvo** — 23. VII., **Inteligencia** — 8. X., **Javno mnenje** — 15. X., **Kupljeni volivni glasovi** — 22. X. in **Ljudje ne vedo, kaj je politika** — 31. XII. 1938. Kdor pri nas je vsaj to malenkost pazljivo prebral, že malo lažje razume velikanske uspehe Radičevih poštenih prizadevanj predvsem na hrvatskem selu. Gospoda je tudi Antona Radiča na stran potiskala, pokvarjena gospoda pa ga še danes neče razumeti, čeprav bi ga mogla in morala razumeti... »Zato pri nas pravica spi« — je Ante Radič nekeje napisal.

Ko se je bil dr. Ante Radič leta 1899. odločil za izdajanje polmesečnika »Doma« (1900—1904), je to sporočil svojemu bratu Stjepanu, ki je bil takrat v Parizu, med drugim z besedami: »Rad bi Ti pomagal, pa sem sam v največji stiski... Nakanil sem se v bodoče pisati prav vse življenje samo za naš seljaški narod, ker so naši seljaki edini naši pravi ljudje... Za gospodo ne mislim nič več pisati...«

Nameravam izdajati polmesečnik... in ga nazvati »Dom«. To mi je najbolj sladka beseda. Verjem mi, da je pri nas v tej besedi, v tem pojmu vsa naša stara lepota, vsa naša dobrota in sreča in temelj našega bodočega napredka in svobode! Pa še pripiše bratu v Parizu: »In videl boš, da bo ta mali »Domiček« danes ali jutri zedinil in osvobodil vso našo domovino Hrvatsko. Verjem mi, da bo!«

»Dom« Antona Radiča je bil zares začetek ogromne stavbe občega napredka

Organizaciji kmetске mladine se ne smejo delati ovire!

V teh kritičnih časih je v vsem — tako v čisto materialnem kakor tudi duhovnem oziru — najbolj prizadet kmetjski, posebno mali kmetjski človek na podeželju. To občuti predvsem ona generacija, ki jo je zatekla prejšnja svetovna vihra, generacija, ki je šla skozi njo. Trda borba z življenjem — včasih brez najmanjšega priznanja osnovnih pravic — ter predvsem nestalnost današnjih razmer v svetu, strah pred jutrišnjim dnem — pa prehaja tudi na mlajše rodove, predstveno na komaj odraslo in na doraščajočo kmetjsko mladino. Življenjsko okolje mestne mladine se v tem pogledu močno razlikuje od kmetjskega.

Po vsem tem bi bilo želeli, da se kmetjski mladini na slovenskem podeželju, v obmejnih slovi, predelih čim bolj pomore. Zato je pač najprimernejše sredstvo — organiziranja; slehno kmetjsko-mladinsko društvo je namreč dragocen aparat, ki ne skrbi samo za strokovne in materialne kmetjske stvari, temveč tudi kreše in bistri duha, goji čut skupnosti, tovarišstva in kar je še važno — širi, dviga kulturno obzornost. Samo ob kar najvišji kulturni stopnji kot eni izmed najtehtnejših postavk kmetjsko-mladinskega gibanja je

hrvatskega naroda. In danes, vprav danes ima ta zavedni narod, ki si je težko in samo po svetlih naukih svojih nesebičnih voditeljev in učiteljev priboril mesto na lepšem soncu, še posebnega povoda in posebno srčno potrebo, da počasti spomin pred 21 leti umrlega, po svojih dobrih delih pa večno živega Antona Radiča v pravi narodni pobožnosti. Tak narod je pa tudi vreden svojega velikega sina.

Sotški.

možna svetlejša, pravičnejša bodočnost kmetjskih sinov in hčera slovenskega naroda.

Nerazumljivo in krivično je zato, če se najdejo dandanes ljudje, ki so mnenja, da kmetjski mladini sploh ni treba organizacije. Naravnost neodpustljiv greh in podlost prve vrste pa je, če se najrazličnejšim poskusom organiziranja kmetjske mladine delajo ovire in če se poedine prizadevne ljudi v tem pogledu (ali celo kmetjske fante same) dolži rovarjenja, prepovedanega strankarskega udejstvovanja. Samo sebičen, duhovno in srčno ozek človek, ki ima pri tem seveda še posebne, morda osebne namene — je proti organiziranju kmetjske mladine!

Zadnji številki je bila priložena položnica.

Kdor je naročnik za poravnal vsaj deloma tudi za leto 1940., naj izvoli položnico shraniti za prihodnje nakazilo ali pa odstopiti prijatelju, ki ga pridobi za novega naročnika! Od zamudnikov pričakujemo, da bodo storili svojo dolžnost. Nekateri stare zamudnike bomo morali črtati radi zlorabe našega zaupanja.

UPRAVA »EDINOSTI«
Maribor, Kopalška ulica 6

7 dni po svetu

□ Ameriška državna banka ima sedaj dve tretjini vsega zlata na svetu. V zadnjih treh mesecih se je povečal njen zlati zaklad za eno milijardo dolarjev.

□ V Soliji so odprli razstavo nemške knjige, ki je bila pred tedni v Beogradu.

□ V Franciji bodo imeli Poljaki svoje gledališče, ki bo v kratkem pričelo delovati.

□ V severni Indiji so izbruhnil nemiri. Angleški časopisi jih pripisujejo boljševiškim agentom.

□ Nemški veleposlanik v Moskvi in nemški poslanik v Helsinkih sta prispela v Berlin, da poročata v Ribbentropu. Pravijo, da je tej konferenci pripisovati velik pomen, kajti nemški listi so pričeli pisati z vsemi simpatijami o Finski. Nekateri vidijo v tem pritisk Nemcev, da bi dobili od Rusije surovine, ki so jim obljubljeni, a jih še niso dobili. Govori se tudi o posredovanju za premirje med Moskvo in Helsinkih.

□ Zavezniki nameravajo v najkrajšem času Finski kar se da uspešno pomagati. Tako so baje sklenili na zavezniškem vojnem posvetu, ki se je vršil v Parizu.

□ Ruski napadi na Mannerheimovo črto v Karelijski ožini in severno od Ladoškega jezera se z nezmanjšano silo nadaljujejo. Sovjeti so poslali tja tudi nekaj oddelkov vojske, ki jo s padali spuščajo za sovražnimi črtami.

□ Poljska je izgubila v vojni z Nemčijo tri milijone ljudi. Tako cenijo v Londonu.

□ V Franciji je sedaj 6 in pol milijona mož pod orožjem.

□ 118.000 Nemcev je prišlo iz Sovjetske Rusije na Poljsko ozemlje.

□ Na povratku iz Beograda se je turški minister Saradzoglu ustavljal v Soliji, kjer je obiskal bolgarskega kralja in bolgarskega ministrskega predsednika.

□ Dva revolucionarna Irca Barneo in Richards sta bila obsojena na smrt.

□ 44 bivših komunističnih poslancev v Franciji je obtoženih, da so hoteli ustanoviti ilegalno komunistično ligo.

□ Z 11. marcem se bo pričelo v Angliji racioniranje mesa.

□ 14 milijonov kron so nabrali na Švedskem za Finsko.

□ Francoski aljaški avtonomist Ros je bil te dni obsojen in usmrčen. Obtožnica ga doži veleizdaje, ker je izdal neke vojaške tajnosti.

□ General Weygand je prispel v letalom v Kairo, kjer so ga slovesno sprejeli.

□ Italijanski list »Telegrapho« piše, da Italija v tej vojni, ki bo postala, kakor je videti, še zelo dolga, ne bo ostala na vsak način izven konflikta, ampak se uetgne še opredeliti.

□ Na Danskem imajo ladje velike težave radi zamrlega morja v nekaterih lukah.

Mir na Balkanu!

Med ogromnim zanimanjem vsega sveta se je vršila v Beogradu konferenca Balkanske zveze, ki so se je udeležili državniki vseh članic Balkanske zveze. Izdano je bilo sledeče uradno poročilo:

Stalni svet Balkanske zveze se je sestel v Beogradu 2., 3. in 4. februarja 1940. Grčijo je zastopal Jean Metaxas, predsednik vlade in zunanji minister; Rumunijo Grigori Gafencu, minister za zunanje zadeve; Turčijo Sukri Saradzoglu, minister za zunanje zadeve, in Jugoslavijo Aleksander Cincar-Marković, minister za zunanje zadeve. Izmenjava mnenj med člani stalnega sveta v ozračju prisrčnosti in polnem zaupanju jim je omogočila soglasno ugotoviti:

1. Skupni interesi štirih držav, da se ohranijo mir, red in varnost na jugovzhodu Evrope;

2. njihovo trdno odločnost nadaljevati odločno miroljubno politiko, držče se točno njihovih stališč glede današnjega spopada, da bi obvarovali pred izkušnjami vojne ta del Evrope;

3. njihovo voljo, da ostanejo združeni v krogu sporazuma, ki izvaja samo svoje lastne cilje in ki ni naperjen proti nikomur, ter da skupno skrbje za ohranitev pravice vsake članice na neodvisnost in nacionalno ozemlje;

4. njihovo iskreno željo ohraniti in gojiti prijateljske odnose sosednimi državami v pomirljivem duhu medsebojnega razumevanja in miroljubnega sodelovanja;

5. potrebo, da se izpolnijo in napravijo čim tesnejše gospodarske in prometne zveze z balkanskimi državami, pri čemer naj se organizirajo posebni trgovinski od-

nošaji v okviru sporazuma;

6. podaljšanje Balkanskega pakta za novo statutarno dobo sedmih let, začeti z 9. februarjem 1941;

7. Sklep štirih zunanjih ministrov, ohraniti medsebojne tesne stike do prihodnjega rednega zasedanja stalnega sveta, ki bo v Atenah februarja 1941.

Beograd, 4. februarja 1940.

V svetovnem tisku se je to poročilo vzelo povsod s simpatijami na znanje. Zanimivo je, da so angleški in francoski časopisi prav tako zadovoljni z uspehom kakor nemški, ali celo ruski. Najtoplejši so komentirali italijanskega časopisja, ki podčrtavajo veliko vlogo Italije pri pomiritvi Balkana.

7 dni domačih vesti

* »Jugoslavija mora ohraniti nevtralnost do skrajnih meja«, je izjavil dr. Maček dopisniku pariškega dnevnika »Petit Parisien«.

* Jugoslovansko tovorno ladjo »Beograd« so ustavile angleške vojne ladje in odpeljale na Malto, kjer je morala iztovoriti svoj tovor. »Beograd« je četrta ladja, ki jo je zadel ta usoda.

* Muzejsko društvo v Mariboru je imelo te dni svoj občni zbor, na katerem je bil izvoljen za predsednika šolski nadzornik v p. dr. Leopold Poljanec.

* Velike skakalne tekme so bile preteklo nedeljo v Betnavi pri Mariboru. Po petih letih imamo zopet dovolj snega, gotovo še preveč, tako, da je skakalnica zopet porabna. Nastopilo je 21 tekmovalcev. V konkurenci je bil najboljši mladi Božo Gajšek iz Maribora, takoj za njim pa Fr. Čop, takisto Mariborčan.

* Zimskosportne tekme so se vršile v nedeljo v raznih krajih Slovenije. Na Pohorju je priredil štafetni tek 4x6 kilometrov Sokol, v katerem je zmagal Sokol Maribor-Matica. V slalomu je bil prvi Leskovec iz Mežice, v ženski konkurenci Bara Černičeva (Maribor), pri juniorjih pa Rado Mejovšek iz Slivnice.

* Planinska kočja »Planinka« pri Ruški koči na Pohorju je te dni pogorela. Škode je za kakih 300 tisoč dinarjev. Kako je nastal ogenj, se še ne ve.

* Rezervni poročniki in podporočniki, stari kvečjemu 31 let, ki bi se radi dali aktivirati, naj se čimprej priklase v mestnem vojaškem uradu v Mariboru. Interesenti ne smejo biti poročeni in tudi ne smejo biti v sodni preiskavi ali kaznovani.

* Carinski promet v Mariboru naglo narašča. Dohodki mariborske carinarnice so znašali v januarju 10.607.673 dinarjev, največ pri uvozu. V zadnjih mesecih so se zaradi povišanja prometa povečali carinski dohodki za več kot 4 milijone dinarjev.

* Ing. Milan Jojič je postal generalni ravnatelj jugosiovanskih državnih železnic.

* Novo lepo dečje zavetišče je zgradila mestna občina ljubljanska v mestnem delu Trnovem. V njem bo stanovalo 40 otrok, čez dan jih bo tam zaposlenih še 150, v stavbi pa je še otroški vrtec za 40 otrok. Stroški so stali nad 3 in pol milijona dinarjev.

* Komisariat za premog naj bi se po mnenju nekaterih industrijcev uvedel v Jugoslaviji, ker je začelo primanjkovati goriva. Komisariat naj bi se brigal za pospeševanje produkcije premoga, za pravično razdelitev in naj bi tudi nadzoroval cene.

* Nemško-jugoslovanski odbor za les se bo po vestih iz Beograda sestel 10. t. m. na Bledu in bo razpravljal o novih pogojih za prodajo lesa v Nemčijo in za način poravnavanja računov. Vodja naše delegacije je oddelni načelnik ministrstva za šume in rude inž. Manojlovič, član pa je tudi generalni tainik Zveze industrijcev za Slovenijo dr. Golia.

* Azil za jetične v okolici Maribora bodo, kakor zatrjujejo, začeli graditi že v doglednem času. Doslej je zbranih že skoraj 570.000 dinarjev. Protituberkulozna liga v Mariboru se že pogaja za nakup primerne posestve, kjer naj bi se zgradil azil.

* Prvi državni pravdnik v Mariboru dr. Matko Zorjan je imenovan za sodnega predstojnika okrajnega sodišča v Sv. Lenartu v Slovenskih goricah in je napredoval v 2. stopnjo 3. skupine državnih uradnikov.

* Protituberkulozni dispanzer se je preselil iz palače Okrožnega urada v Marijini ulici v Mariboru v nove prostore v Zdravstvenem domu v Koroščevi ulici 3. Prostori so lepi. Ambulatorij je dobil sedaj svoj moderni rentgenov aparat, s katerim se bodo vršile preiskave na široki podlagi. V dispanzerju se lahko preišče vsakdo, zdravijo pa se le revni sloji.

* Razstavo kuharske umetnosti je tudi letos priredil na pepelnico sredo hotel »Orel« v Mariboru v terasni dvorani. Razstavljenih je bilo izredno mnogo najokusnejših in najrafiniranejših jedil, da se posetniki, kar niso mogli ločiti od dobrih in sladkih dobrot.

* Uredba o zavarovalnici »Feniks« je bila sedaj podaljšana do 1. julija t. l. Medtem bo izšla nova, že napovedana uredba o pravicah zavarovancev. »Feniks« se bo popolnoma saniral in ne bo, kakor zatrjujejo, nihče ničesar izgubil, ker stoji zavarovalnica zopet na trdnih nogah.

□ Radijski aparat v žepu. Elektrotehniku Settiniu Rinaldiju iz Rima se je, kakor poročajo tamošnji listi, posrečilo konstruirati tako majhen prejemnik, da ga lahko daš v tobačnico. Aparat sprejema vse večje oddajne postaje. Napaja ga majhena baterija. Aparat, ki je že patentiran, nima prav nobene antene. Baje pride v kratkem že v promet.

OBVESTILO

Zimski čas je najbolj ugoden za pridobivanje naročnikov. Cenjeni zaupniki in prijatelji »Edinosti« naj ga za to porabijo, da bomo vsi vkup imeli ustrezen delež na poštenem pospeševanju pravičnih teženj kmečko-delavskega človeka in našega občestva!

DR. ANDREJ GOSAR:

Banovina Slovenija

(Politična, gospodarska in finančna vprašanja. Založilo »Dejanje«, Ljubljana 1940)

Študija znanega gospodarstvenika in univerzitetnega profesorja v Ljubljani dr. A. Gosarja je bila prepotrebna z ozirom na anonimne, slovenstvu in Slovencem skrajno škodljive članke in mnenja »gospodarstvenikov« v ljubljanskem »Jutru« in njegovih priveskih o življenjski sposobnosti bodoče slovenske banovine.

Študija obravnava najprej politično vprašanje sporazuma in odnosov Slovencev do njega in ugotavlja, da je »ureditev države, ki mora sporazumu s Hrvati nujno slediti, mogoča edinole v tem smislu, da se Slovenija na eni in ves srbski del države kot ena sama celota na drugi strani postavijo v isto vrsto z novo hrvaško banovino, da dobe enak državno-pravni položaj in enake pravice in dolžnosti, kot jih sporazum daje na novo ustanovljeni hrvaški banovini.«

To se mora po avtorjevem mnenju izvršiti čimprej in najbolj praktično tako, da »naj se sporazum tak, kakršnega so dosegli Hrvati, prenese tudi na Slovenijo. Z odlašanjem vsaj take rešitve slovenskega vprašanja smo po avtorju postali Slovenci »proti svoji volji nekaj mrtev del državne celote brez pravega skupnega in brez zadostnega lastnega življenja«, v čemer pa obstoja ravno največja nevarnost sedanjega našega položaja; ker »v sedanjih težkih dneh ravno mi Slovenci ne smemo biti le pasiven, vpen objekt vladanja in upravljanja brez pravega sodelovanja in prave soodgovornosti, marveč moramo zaživeti posebno močno narodno in politično življenje,

moramo postati zares živ in aktiven ud državnega organizma. Bistveni pogoj za to pa je, da se sporazum s Hrvati čimprej razširi tudi na naše slovenske ozemlje, da dobimo na ta način primerno možnost dela in življenja.«

S tem smo nekoliko izčrpali politični del brošure. Vidimo, da se v trenutnem političnem položaju mnenje g. Gosarja sklada povsem s stališčem slovenskega dela JRZ, ki zahteva pred izvedbo volitev v narodno skupščino, ureditev slovenske in srbske banovine. Vprašanje postopka se dr. Gosar v svoji brošuri sploh ne dotika.

Drugi del brošure se bavi s finančnim in gospodarskim vprašanjem Slovenske banovine. Tu obravnava avtor zadnja leta že večkrat na mnogih mestih poudarjeno ugotovitev, da Slovenci dajemo državi več, kakor od nje sprejemamo in sicer letno okoli 200 milijonov več. Avtor podpre to trditev prepričevalno s številkami ter pri tem uporablja uradne viire državne statistike. Po avtorju izgleda slovensko knjigovodstvo z državo približno tako-le:

Državi dajemo:		
(v milijonih dinarjev)		
Neposredni davki	354,3	ali 13,1%
monopoli	194,4	11,0%
carine	156,0	15,0%
takse	153,2	14,2%
potrošnine	111,0	12,2%
pošta, železnice itd.	84,1	
skupaj	1.053,0	
milijonov dinarjev.		

Od države prejemamo:

Pokojnine, invalidnine	171,6	ali 16,5%
neposredni delež pri kreditih raznih ministr.	221,2	10,6%
prispevek h kritju skupnih potreb (všt. osebne izdatke ministrstev)	446,8	10,0%
skupaj	839,6	
milijonov dinarjev.		

Celotna razlika med našimi prispevki v državno blagajno in vsemi prejemki iz nje je tedaj polnih 210 milijonov vsako leto!

Tu objavljene številke veljajo za leto 1937/38. V primeri z letom 1930/31. pa ugotavlja avtor, da se je naš prebitek v korist države od tedaj do l. 1937/38. povečal za 70 do 110 milijonov. Pri vsem tem pa niso všteti najrazličnejši fondji, ki si vsi centralizirani v Beogradu in v katere dajemo Slovenci mnogo več, kakor iz njih prejemamo ter naša zapostavljenost pri javnih delih.

Onim, ki ugovarjajo naši gospodarski samostojnosti z vprašanjem, kaj bo z našimi številnimi uradniki in delavci širom države, pa odgovarja avtor po »Hrvatskem Dnevniku« od 1. nov. 1939: »Narod, ki bi se zaradi peščice srednjih in nižjih uradnikov in drugih javnih uslužbencev, ki bi utegnili pasti na njegovo breme, hal večje samostojnosti in jo odklanjal, tak narod res ne bi bil vreden resnične svobode, zani je le suženistvo.«

Zaključne ugotovitve avtorjeve o do sedanjem stanju Slovenije so sledeče: »Da smo vsaj v količini rednih gospodarskih razmerah plačevali v državno blagajno povprečno dobrih dvesto milijonov več kot smo iz nje prejemali, oziroma kot bi bili dolžni prispevati vanjo za skupne državne potrebe. V zadnjih

letih pa je ta naša obremenitev narasla znatno preko te vsote« in da »če bi imeli leto za leto ta denar sami v svojih rokah, bi lahko s sistematičnim in smotrnim delom v nekaj letih izvršili celo vrsto velikih in važnih del, s katerimi bi se zlasti tudi stanje naših revnih podeželskih plasti dvignilo na vsaj kolikor toliko človeško višino.«

Kako pa je z gospodarsko stranjo vprašanja v bodoči slovenski banovini?

Po razlagi določb o prenosu kompetenc od države na banovino Hrvatsko, ugotavlja avtor, da se glede zunanje gospodarske politike s sklenitvijo sporazuma s Hrvati ni nič bistvenega spremenilo, da pa »nam ravno nova ureditev države, kakršna mora slediti sklenitvi sporazuma s Hrvati in njegovi razširitvi na nas, odpira pot, da bomo tudi v naši zunanji gospodarski politiki laže zastopali in uveljavljali svoje upravičene gospodarske interese in koristie.«

Skoro isto velja tudi glede notranje gospodarske politike v državi. Če vzporedimo bodočo in sedanjo ureditev države, moramo ugotoviti, da »daje vprav sedanjaja centralistična ureditev države osrednjim oblastem veliko več možnosti za umetno pospeševanje velikopotezne industrializacije južnih delov države, kot bi bilo to mogoče ob enakomernejši in pravičnejši razdelitvi politične in finančne moči po vseh pokrajinah države.«

Sklepne avtorjeve misli pri tem vprašanju so: 1. da vprašanje sporazuma in njegove razširitve na vso državo nikakor ni morda zgolj in tudi ne pretežno politično vprašanje, marveč je to v največji meri tudi gospodarska in finančna zadeva; 2. da se dajo vsa važnejša vprašanja sporazuma in njegove razširitve na vso državo res uspešno in dobro rešavati

Angleško gospodarstvo v znamenju vojne

Angleško gospodarstvo je stalo v začetku leta v znamenju preokrenitve mirovnega gospodarstva v vojno gospodarstvo. Oborožitvena industrija je povečala svojo produkcijo do zadnjih možnosti; zaloge vojnega materiala in zatišje na frontah pa sta dopustila, da je utegnita država uvrstiti v oborožitveni načrt vso industrijo, tudi zasebno. Zanimivo pa je, da je štela Anglija ob preokretu leta milijon 36 tisoč prijavljenih brezposelnih, kar je bilo 41 tisoč manj kakor pred mesecem dni, toda 130 tisoč več kakor neposredno pred vojno.

je trudila, da omeji uvoz, posebno luksuznih predmetov in da izravna uvoz z izvozom v trgovanju z nevtralnimi državami. Za izvoz skuša najti Anglija nove trge posebnost tam, kjer je trgovala pred vojno Nemčija (n. pr. Južna Amerika). Stanje izvoza v septembru ni bilo več objavljenost, prav tako tudi ne produkcija industrijskih predmetov.

Pomen živinoreje za naše kmetištvo

V začetku januarja letošnjega leta je izšla v Beogradu — kot enajsta knjiga »Biblioteke glavnega združnega saveza« — zanimiva knjiga z naslovom: »Izvoz stoke i zadržavanje«. Knjiga z mnogimi statističnimi podatki osvetljuje, razgalja in rešuje vprašanje odnosov med označenima dvema činiteljema našega kmetijskega gospodarstva.

Ne malo važni so v tej knjigi statistični podatki, ki se tičejo poljedelstva in živinoreje.

Med živinorejo in ostalimi kmetijskimi panogami, ugotavlja pisec, obstaja ozka organska povezanost; kajti že uspeh poljedelstva v sedanjih razmerah zavisi izključno od živinoreje. Ena četrtina države se namreč more »posluževati« samo živinoreje.

Po podatkih kmetijskega ministrstva odpade 60 odst. državne površine na svet, ki je pripraven za poljedelstvo. To je okrog 14.500.000 hektarjev, od katerih zavzema:

orna zemlja 7.500.000 ha
vinogradi 220.000 ha
sadovnjaki 300.000 ha
vrtovi itd 1.850.000 ha
pašnjaki 4.400.000 ha
barja 120.000 ha

Nad 4.400.000 ha tega sveta se lahko izključno porabi za proizvodnjo živinorejske hrane. Z živino pa se obdela nič manj kot sedem in pol milijonov hektarjev orne zemlje, ker strojne poljedelske pripravke porabljajo še v neznačajni meri (Banat itd.).

Zanimivo je pri tem še dejstvo, da imamo pri nas en milijon volovsko-kravjih vpreg. V kolikor bi se zmanjšala poraba tolikega števila živine, v toliko se sme pričakovati tudi nazadovanje kmetijstva.

Iz tega sledi, da je naše poljedelstvo resnično tesno povezano z živinorejo in da je torej treba na živinorejo kot tako polagati čim več pažnje. Živinoreja pa je razen tega še ena izmed temeljnih, uravnovešajočih postavk našega kmečkega gospodarstva.

Povišanje tiskarskih stroškov

Poročali smo že, da so morale tudi tiskarne in knjigovoznice zvišati cene svojim izdelkom. Vzroki temu povešanju, ki zadene podjetja bolj kot njihove naročnike, so znani in bi jih prav za prav ne bilo treba navajati ponovno. — Da pa bo jasno, kako so sedanje neugodne razmere pritiskale naš grafično obrt, ki je obetalo lep razvoj, je potrebna vsaj delna podrobnejša razlaga.

Glavni material tiskaren je papir, čigar cene so se prve zamajale ter so se razne vrste (papirja, lepenke, kartonov) podražile od ja-

nuarja 1939 dalje že trikrat, tako da znaša skupni povešek — po kakovosti in izdelavi — od 15 do 30%. Svinec in črkovni material je dražji za 20 do 40%, kositer (cin), ki ga uvažamo iz angleških kolonij, velo za 100 do 200%. Tiskarske barve stanejo sedaj 10 do 20% več, enako tudi razni barvni dodatki. Razna olja in maziva so poskočila v ceni za 20 do 60%, nekatera bolj redka olja, barvni dodatki in kemikalije pa tudi do 200%, katera se pa rabijo v bolj malih količinah.

Enaka podražitev je zadela tudi kemijsko stroko (izdelava klišejev): cinkove plošče so se podražile za 20%, foto-material

Miško Kranjec:

Prepovedano je s cokljo ali kako drugače zavirati

Nekaj vsakdanjega je pri nas, da te ta ali oni, predvsem stražnik ali paznik, kjerkoli ustavi in ti reče: Ali ne veste, da je to prepovedano?

Da, prav lahko bi vedel, da je pri nas vse »prepovedano«. V vlaku te spremljajo razne prepovedi, v mestu na ulici prepovedi, na sprehodu prepovedi za te, ali za tvoje psa, v avtobusu prepovedi; kratka, zavarovani smo povsod kakor otroci. Glavno je, da znaš brati in si lahko brez skrbi, da bi se ti kaj zgodilo.

Vendar so vse te prepovedi še nekam razumljive in za nas Slovence več ko prepotrebne, da o njih koristnosti niti ne govorim. Kam bi pa prišli, če bi bilo vsakomur vse dovoljeno! Ljudje se že sedaj, ko smo zavarovani s temi prepovedmi, otresajo kadarkoli takih stvari, ki niso za nikamor. Govorijo o politiki, in to na kak način! O svobodi govore! Bože moj! Kam bi prišli, če ne bi bilo nad vsem napisano: Prepovedano! Kako bi si nekateri fantje olajšali dušo!

Lahko rečemo, da je prav skrbna pamet narekovala vse te brezštevilne prepovedi, čeprav se človeku včasih zdi, da bi bilo pametneje in ceneje, če bi nad tistim, kar še smemo, visela tablica z napisom: Dovoljeno. Ker je tako malo stvari dovoljenih, bi s tablicami nekaj malega prištedili.

Med te prepovedi pa se je vrnilo nekaj takih, ki jim moja kmečka pamet ni kos; moja pamet, ki je vajena ravnih cest, ne

pa klancev. Vedno sem občudoval ljudi v hribih, kako spretno se vozijo dol po klancu, kar me je napatilo k spoznanju, da se kmečka pamet pač vsemu prilagodi, kajti kmet si je iznašel cokljo ali mačka, da ni zdrčal prenašlo po strmih navzdol, kar bi lahko ubilo njega kakor tudi vprežno živino.

To je bilo v redu in ljudje se niso prestrašili klancev.

Nedavno pa sem potoval po Ormožu in še kasneje po Ljutomeru. Povsod so tisti čudoviti klanci, ki so jim bila kmečka vozila kos samo, ako jih je zavirala coklja, maček ali preprosta veriga. Toda glej čudo moderno! Ko prideš do teh strmih klancev in kjer bi moral zavreti, ako naj se izogneš nesreči, stoji ob strani ceste velika zelena tabla z velikimi belimi črkami: Prepovedano je s cokljo ali kako drugače zavirati.

Obstal sem pred to edinstveno prepovedjo, se zagledal dol po klancu in se zamislil. Razumem prepoved in pljuvanju na tla, prepoved kajenja in podobno. Kadar kam pridem, v hišo ali urad, se najprej ozrem po stenah, če jih ne krasijo na mesto slik tablice s prepovedmi in se po tem ravnam.

Ta prepoved pa se mi je zazdela vendarle nerazumljiva in komaj, da se je je mogoče držati. Kajti brez vsakega šolskega znanja o mehaniki, je vsakomur jasno, da bo voz začel drčati po klancu dol in s tem večjo brzino, čim bolj je

za 10 do 20%, kemikalije za 10 do 40%, razne druge ostale potrebnosti pa tudi za 10 ali več odstotkov. Kje in kdaj se bodo cene usta vile, danes ni mogoče znati.

Knjigoveški in torbarski stroki prinaša sedanji čas vedno večjo težnjo; platna in papirji so dražji za 10 do 25%, žica in sukanec za 15%, barve, kemikalije, usnje in pod. za 30% ali tudi več, zlasti one vrste, ki prihajajo iz inozemstva, enako ves drugi material.

Osebu tiskarn in knjigovoznic so bile že decembra 1939 meseca povišane plače, o znatnem povišanju raznih vrst davkov pa razpravlja zadnje tedne vsa javnost. — Grafično stroko zadevajo od teh: prometni davek za 9 do 11,5%, luksuzni davek za 12%, poleg vsega tega seveda še občutnejše predplovavanje družabnega davka, ozir pridobnine.

Klub vsej tej znatno višji režiji pa so grafična podjetja zvišala svoje cene za dokaj manjše odstotke. — Ako bi tiskarnarji in knjigoveži vse navedene poviške režijskih cen upoštevali v svojih kalkulacijah, bi cene izdelkom zrasle nenavadno visoko. Posledica takega postopka bi bila vedno manjša zaposlenost podjetij, število brezposelnih uslužbencev bi pa postajalo vedno večje. — Zgolj iz želje, da ostane številnim nastavljenjem ohranjena možnost zaslužka n da se podpre domača delavnost in gospodarstvo, so vzela grafična podjetja znaten del poviškov na svoje breme ter prosijo naročnike, da jim ostanejo zvesti in podpro z mnogimi naročili kulturno in gospodarsko tako važno stroko, kakor je grafična.

Uradni tečajji za februar.

Finančno ministrstvo je za tekoči mesec februar določilo naslednje tečajje za inozemska plačilna sredstva: napoleonidor 350, turški zlati funt 398,30, angleški funt 216, ameriški dolar 55, kanadski dolar 54,80, nemška marka 14,80, belga 9,15, penga 8,70, brazil. milrejs 2,85, argentinski pezo 12,40, urugvajski pezo 18,60, čilenski pezo 1,25, egiptovski funt 216, palestinski funt 215, turški papirnati funt 34, 100 francoskih frankov 124, 100 švicarskih frankov 1235, 100 lir 288,80, 100 hol. goldinarjev 2915, 100 danskih kron 1105, 100 švedskih kron 1270, 100 norveških kron 1245, 100 finskih mark 108, 100 latov 740, 100 pezet 430, 100 levov 46,50, 100 lejev 30, 100 draham 40, 100 čeških kron 150,50 in 100 iranskih iralov 100 dinarjev.

* Podražitev premoga za železnice. Zastopniki jugoslovenskih premogovnikov so imeli te dni konferenco v Beogradu, na kateri so razpravljali tudi o novih cenah

za premog, ki ga prevzemajo državne železnice. Skleniti bo treba novo pogodbo, ker poteče sedanja dne 15. t. m. Premogovniki zahtevajo višje cene, do 50 odst., zaradi povišanja plač, zaradi višjih davkov itd. Splošno mislijo, da bodo rudniki znižali svoje zahteve na 15 odst., kar bo železniška uprava gotovo tudi sprejela.

DOPISI

MURSKA SOBOTA
Dijaška prireditel. Dijaki soboške gimnazije, včlanjeni v Slovensko dijaško zvezo, so 3. in 5. t. m. uprizarili v režiji prof. Potokarja Vodopivčeveo spevoigro »Kovačev študent« in burko »Denar za doktorski izpit«. — Prireditel je bila dobro obiskana.

Koncem preteklega meseca se je vršila na tukajšnjem okrožnem sodišču dolga pričakovana razprava proti sodnemu okrožnemu sodišču — Fridrich Štefanu, ki je poveril nekaj nad 700.000 dinarjev. Obtoženeč je dejanje skesano priznal. — Po celodnevni razpravi je senat končno izrekel obsodbo: Fridrich Štefan je bil obsojen na 12 let ječe in na trajno zgubo častnih državljanjskih pravic.

Ban — boter. Nadzorniku proge v Murski Soboti Jožetu Skaralju se je rodil deseti otrok. Otroku je bil boter ban dr. M. Natlaččen, ki ga je pri krstu zastopal sreski načelnik doktor Bratina Franc.

Tragična smrt. Pred dnevi je umrla tragične smrti mlada gospodinja Vladislava Ponedošova, ki je bila po rodu Poljakinja. Pridelu ob slamnoti oslici se je zrušil nanjo s snegom pokrit slamanat previs in jo pokopal pod sabo. Ker ni blo nikogar v bližini, se je mlada žena v slami zadušila.

Dne 4. t. m. se je vršil na drž. ljudski Šoli občni zbor Prekmurskega muzejskega društva, ki bo verjetno spet začelo z poživljenim delom.

V majhni goricki vasi Selo bodo v doglednem času tamkajšnji evangeličani postavili cerkev. V ta namen zbirajo po okoliških krajih prostovoljne darove.

Delavska družina
vajena poljskega in gozdnega dela, dobi v najem stanovanje z zemljiščem. Uprava veleposestva KRUMPERK, pošta Dob pri Domžalah.

Podpicajte CMD

strm klanc; pri tem lahko v koga zadevne in mu iztrese dušo iz telesa, ali pa mu vsaj ude polomi. Vse to pa voza ne bo zadržalo, da ne bi prišlo do poloma na prvem ovinku, kjer se bo voz razrščil.

Tak bi moral biti uspeh te lepe prepovedi in še doslednejši, ako je voz naložen s senom, z drvmi, ali s čimerkoli, toda začudilo me je, da doslej nisem bral o podobnih nesrečah, dočim o podobnih nesrečah na nagnjenih železniških tirih kaj pogosto čujemo. To me je nagnilo k spoznanju, da so naši odgovorni očetje dobro preudarili vso zadevo, preden so se spustili v tako prepoved in da so dobro poznali našega kmeta, ko so domnevali, da bo že našel način, kako bo pripeljal svoje pridelke po tem klancu. Ali pa skratka o tem sploh niso razmišljali.

Naj bo temu tako ali tako, zanimala me je vsakokrat ta prepoved in način, ki se ga poslužujejo kmetje, da na eni strani ne poškodujejo gosposke ceste z zaviranjem, na drugi strani pa vendar brez vsake nezdode pripeljejo v mesto svoje pridelke.

Zato sem se često ustavljal po teh klancih, da bi za božjo voljo enkrat vendar rešil uganko in potem bodisi prepoved priporočal, naj se izvede po vseh hribovitih krajih, ali pa svotevol, naj se ukine, kakršen bi bil pač uspeh.

Začudo pa nisem videl nikogar, ki bi se, razen avtomobilistov, peljal po tem klancu dol. Dobil sem vtis, da se ljudje sploh ne vozijo; ali pa je samo goli slučaj hotel, da prav takrat ni nihče privozil mimo. Stvar je postajala več ko zanimiva in ker si nisem mogel drugače razjasniti zadeve, sem se pridružil nekemu kmetiču, ki mi je prinesel dober dan. Stopil sem torej z njim po klancu in po krajšem razgovoru tako-le vprašal:

»Kako pa, očka, vi vozite po tem klancu dol, ko je zgoraj tabla, ki prepoveduje zavirati?«

Pogledal me je, kakor ne bi mogel razumeti. Potem je dejal:

»Jaz nimam kaj voziti v mesto.«

»Tako«, sem prikimal. »To je dobro. Toda, recimo, tisti, ki kaj peljajo.«

»Peljejo«, je odvrnil.

»Dobro je to«, sem pritrdil, »toda, ali se jim ne prekucne? Ko je tako strmo?«

»Prevrne se. Pa saj se tudi na ravnem.«

»Ze«, sem rekel. »To je resnica. A tam ni treba zavirati, tu pa brez tega skoraj ne gre.«

»Saj tudi ne gre.«

»Pa potem?«

»Če leti, je treba zavreti.«

»Da«, sem pritrdil, »to je resnica. Toda, kaj pa prepoved? Recimo, da oblast stoji kje v bližini?«

»Potem živali z ritnicami zadržujejo voz.«

Kimam sem k temu. »A če bi kljub temu bilo nevarno, kaj pa potem napravite?«

Pogledal me je.

»Potem se peljemo po drugi poti, kjer lahko zaviramo, čeprav je malo dalje. Ali pa počakamo, da oblast odida dalje. Ako pa ni tako ne drugače, poskušamo pirti dol, kakor gre. Če pa ne gre, pa zvrnemo. Kaj si čemo.«

»Da«, sem prikimal in to se mi je zdelo modro. O, naš kmet bo še dolgo kos vsem prepovedim in si ne bo delal skrbi nad gosposko premetenostjo. Zato mislim, da ne bi bilo škodljivo, če bi se ta prepoved raztegnila na vse ceste, ne pa samo na klance pri mestih. In nemara bi bilo dobro, če bi se raztegnila na vsa področja slovenskega življenja: Prepovedano je zavirati. Kajti zdi se mi, da slovensko življenje le preveč cokelj zavira in zato ne more nikamor.